

ÍNDIX

1. Les sabates, MARTA ALÒS	7
2. Hendecasíl·labs, DAVID MARÍN.....	13
3. L'escot, MARTA ALÒS	21
4. L'home que estimava les calces, DAVID MARÍN.....	25
5. Tedi, MARTA ALÒS.....	31
6. Temporer, DAVID MARÍN.....	39
7. Escac i mat, MARTA ALÒS.....	51
8. Fiqueta, DAVID MARÍN	57
9. Aigua de pluja, MARTA ALÒS.....	79
10. Bany de clar de lluna, DAVID MARÍN	85
11. El llibre, MARTA ALÒS.....	97
12. Les nits d'Òliver, DAVID MARÍN.....	103
13. Tanatori, MARTA ALÒS.....	111
14. L'home invisible, MARTA ALÒS.....	117

LES SABATES

DES DE FORA L'HOME MIRA COM LA NINA ENCAPSA LES SABATES que la clienta va rebutjant amb posat capriciós. L'aparador és molt gran i com ja és norma habitual de la casa, els productes estan exposats amb un toc minimalista que enamora a primer cop d'ull: vuit models de sabata de dona penjats al sostre amb un fil prim de pescar, uns vuit més d'home dibuixant un petit corriol entremig de tres bosses de mà i dues petites maletes de cabina mig tombades, l'una repenjada en l'altra, formen un conjunt ben harmoniós on els colors groc i verd predominen per damunt la resta, donant un to volgudament primaveral.

La sabateria Convencional no és ni molt gran ni molt petita. Un bombonet enmig de la plaça major, davant de l'Ajuntament, que deia la mamá. La Convencional calça a tota la família d'ençà que va obrir fa una bona pila d'anys. Enguany, precisament, en celebrava els setanta-cinc. Al costat dret del vidre de l'aparador hi havia gravat a l'àcid l'inexorable pas del temps: La Convencional. 1940-2015. L'home que mira com la Nina encapsa sabates va entrar-hi per primera vegada quan encara no aixecava un pam del terra. La mamá volia pel nen unes sabates blanques. El diumenge de rams s'ha d'anar ben mudat, oi fill?... set anys ja, com passa el temps.

La mamà sabia que no li agradaven les sabates blanques. Mai no li han agradat tot i què sempre n'ha tingut a l'armari. Unes sabates blanques junten amb tot, fill, què m'has de dir... si el teu pare aixequés el cap em donaria la raó. I pobre d'ell que no ho fes, no va gosar ni pensar-ho... no fos cas que. En un racó de la sabateria, amb el cos mig amagat darrere una cortina gruixuda verd fosc del magatzem, uns ulls atemorits miraven com aquell nen feia llengotes. Mira que... o blanques com un núvol o et prometo que enguany aniràs a beneir el palmó amb espadenyes.

Tot va canviar quan va sortir de la foscor. «Nina, Nina, vine un moment... a veure si tu hi tens més traça i el fas entrar en raó.» Encara va trigar força estona fins arribar davant d'ell perquè, després s'hi va acostumar i li agradava força, la Nina encara ara té un caminar lent, en comptes de desplaçar-se tal i com fa tothom, ella deixa lliscar el cos cap endavant i després són les cames les que segueixen. Va, noia, no t'hi encantis que sembles un esperit sortit de vés a saber on. Es va agenollar, i amb la mateixa elegància de moviments, li va calçar un dels models immaculadament blancs que feia només uns segons li havien emprovat. «No si aquests no li... Ara sí? Mira que n'ets...» Encara guarda aquell parell de sabates, menudes, dins d'una capseta amb la tapa de color blau cel on, amb lletres daurades, s'hi llegeix “zapatos de comunión para niños elegantes”. De tant en tant les treu de dins i se les emporta a la cuina per enllustrar-les amb un cotonet sucut amb llet tèbia per després eixugar-les passant-t'hi un drap ben sec. Així, així mateix de sec li va quedar el cor el dia que la mamà ho va saber. «Amb aquella? Però si podria ser la teva mare, per l'amor de Déu!» Primer es van anar veient d'amagat. Sí, eren molts anys que els separaven però d'ençà que la va veure, la Nina ho va omplir tot. Hauria anat a comprar sabates blanques cada dia, cada hora, cada minut i cada segon. De vegades, entrava a la sabateria amb qualsevol excusa «li agafo uns caramlets, senyora Engràcia... són tan bons que no me'n

sé estar», només per veure-la de més a prop. La trobava tan bonica, amb aquells pits menuts que apuntaven per davall la bata de dependent i les puntes del viso de color carn, que se l'hauria menjat a petons allà mateix. Tan bonica que feia mal i tot de mirar. La mirava i la tornava a mirar per veure si li podia trobar un defecte, petit perquè un de gran ja l'hauria descobert, però no, ni un de petit tenia la Nina. Unes mans perfectes, un cos de sirena sortida del fons del mar i un cabell sedós que s'endevina suau com el cotó fluix, sovint recollit amb una trena lligada a la punta per un llaç de vellut blau, del mateix color que el de la bata de la botiga.

Cada nit, entre els llençols es masturbava pensant en ella i sovint, perquè els sorolls i els esbufecs no despertessin a la mamà, el cor li batejava tan fort que li semblava que qualsevol dia li havia de sortir fora el pit. «Nina, Nina, Nina». La majoria dels fulls dels llibres d'estudi feien una olor dolça com de pasta de pegar que fins i tot la mamà se n'havia adonat, «nen, aquests llibres fan un tuf...», perquè quan es posava a estudiar no podia deixar de pensar en ella i cada vegada que hi pensava li pujava una mena de calentor que no el deixava viure i que només el deixava tranquil quan aconseguia escórrer-se. Com que tenia passió per les matemàtiques, les pàgines d'àlgebra, concretament les pàgines 10 i 11, s'havien enganxat l'una amb l'altra i, volent-les separar, i tot i que hi va posar tota la concentració del món, se li havien trencat de dalt a baix. La mamà, «però què has fet? És que mira que...», havia hagut d'anar a la llibreria a encarregar-ne un altre.

És intangible l'amor?, sovint l'interrogava mentre li xuclava amb força els mugrons entre les capsas de sabates dins del magatzem. Quan va haver fet setze anys, «nen, bufa, bufa ben fort les espelmes que ja ets tot un home», la mamà ho havia dit i per això s'hi va veure amb cor, es va mudar amb el vestit i la corbata dels diumenges i se'n va anar directe a la sabateria, va obrir la porta sense repensar-s'ho gens ni mica

i va pregar perquè Déu Nostre Senyor li donés forces per dir allò que havia vingut a dir. La Nina estava sola en aquells moments, ho han reviscut tantes vegades, que ell es va llençar, o ara o mai, per fer-li un petó a la galta. Ella, però, encara no sé com m'hi vaig atrevir, li diu sovint, va girar la cara i el petó va anar a parar enmig dels llavis. Però no li ho va poder dir perquè amb aquell petó el cap li va començar a donar voltes i la Nina va haver de córrer perquè no es trenqués com un ninot amb el terra de rajola hidràulica de la botiga.

Però aquell desmai va ser el desencadenant de tot plegat perquè ella ja duia per dins un rau-rau que no la deixava viure ni de dia ni de nit. «Que no sé jo el que tinc, senyora Engràcia, que quan veig aquest noieta que podria ser el meu germà petit m'agafa un no sé què...» i la senyora Engràcia que la volia com si fos aquella filla que se li havia mort tot just néixer, li anava dient «que sí, filleta meva, que t'has enamorat d'un nen que ja es comença a fer home, filleta meva, que aquestes coses passen, ai, si jo hagués pogut triar... vés a saber si». I la senyora Engràcia ho deixava aquí, amb aquest «vés a saber si» que no acabava de tancar mai, i llavors va ser quan la Nina, entre llàgrimes, li va explicar allò del petó que la senyora Engràcia la va agafar i li va dir, «deixa't anar, filla meva, que només es viu una vegada», per continuar aconsellant-li que a l'amor no se li podien posar ni portes ni panys perquè si ella hagués pogut triar... vés a saber si.

El magatzem de la sabateria es va convertir en el seu cau d'amor. Cada migdia, quan sortia de l'institut, la Nina ja l'esperava amb la bata de dependenta mig oberta, disposada en cos i ànima a acollir el seu petit rebel que només veure-la ja l'obria de cames i la penetrava una i una altra vegada sense descans fins que, quan ja no podia més, es deixava caure mig extenuat damunt les capses de sabates. «T'esperaré fins que et facis gran, petit meu», li deia mentre ell li enfonsava els dits ben endins per després posar-se'ls com un nen golafre dins la

boca, «com m'agrada la teva mel, Nina», i llavors ens casarem. «Ni parlar-ne!» La mamà, amb la mantellina d'anar a missa, va posar el crit al cel. «Abans morta, mira què et dic, em sents? Morta, ben morta!»

Va anar a fer el servei militar amb la seva fotografia a la cartera. A la nit, cada nit, treia la fotografia i s'escorria mirant la seva cara d'àngel del cel. «No tinc tot el temps del món, jo... ja saps... si volem tenir fills...» amb el cap cot la Nina li ho repetia un dia rere un altre però la mamà, lluny de cedir, va saber trobar una pereta dolça per al seu fill. «Aquesta és la noia que et convé.» D'ulls clars i les galtes com pometes confitades, la veïna del pis de dalt s'hi va posar bé. Quan la Nina va saber que es casava... «Em caso, Nina, la mamà... ja saps...» va poder aguantar-se el plor fins que va escoltar com la porta de la botiga feia clec i llavors es va deixar anar. «Plora, mala puta», es deia eixugant-se els mocs amb la màniga de la bata, perquè t'ho tens ben merescut, puta, reputa.

Un mes i tornava a trucar a la porta de la sabateria com un gos faldiller. «Ara no... ara estàs casat.» Se'n va tornar a casa i va plorar per set mons. «Covard. Ets un covard», li va dir la seva dona quan el va abandonar el mateix dia que van enterrar la mamà.

Els anys, sovint els anys només serveixen per adonar-te que ja no pots recuperar ni esmenar res del passat. Sovint, quan els cabells es van emblanquinant i el cos es corba, la memòria regurgita amb tota la seva cruessa. Qui li haurà xuclat la mel durant tots aquests anys a la Nina?

Darrere l'aparador l'home imagina el cos nu d'una dona que encara estima. Que mai no ha deixat d'estimar. Uns pits que potser només ell va mossegar. L'home, vell, arrugat, recorda cada plec de la pell d'aquella dona, vella, arrugada, que encapsa les sabates a l'altra banda d'aquell aparador decorat amb tocs minimalistes. Quan l'home vell i arrugat arriba a casa seva ningú no l'espera per sopar. Amb la roba del carrer s'allita

al sofà i pensa en la Nina; com cada nit des de fa més de quaranta anys. De l'infern de l'americana treu una fotografia amb taques de color groc i fortor de pega. La Nina. Recolza la fotografia damunt de la taula auxiliar mentre lentament s'abaixa la cremallera dels pantalons.

HENDECASÍL·LABS

— **T**REU-TE LA ROBA.

La senyora li ho ordena amb una veu neutra, segura, mentre prepara els pinzells i ajusta la tela sobre el cavallet. Ell es desbotona la camisa a poc a poc, primers els botons de dalt, després va baixant, ara un, ara un altre, sense presses, fins que la camisa s'obre i la seva pell queda al descobert. La cortina de la finestra està oberta i el sol de la tarda omple l'estudi de colors càlids i ataronjats. A través de la finestra es veu la gespa que ell ha estat tallant aquell matí, verda i brillant, amb els aspersors en marxa, humitejant amb espurnes d'aigua cada racó del jardí.

Ell es treu les botes, els mitjons, es desbotona la corretja i els texans. Ho recull tot i ho col·loca en el raspatller de la cadira que hi ha al costat de la llar de foc de l'estudi. Mira cap a la senyora amb un gest interrogatiu.

—Tot.

Ella ho diu amb la mateixa indiferència professional d'abans, tot i que ell creu endevinar un to carinyós en la seva veu, com si volgués suavitzar l'ordre amb un somriure càlid que els seus llavis no han arribat a dibuixar.

Ell assenteix i es treu els bòxers. Els col·loca sobre el munt de roba de la cadira. D'esquena a ella, sent la mirada valorativa

de la senyora recurrent de dalt a baix la seva nuesa. Respira fondo. Es diu a ell mateix que, després d'uns quants mesos, ja hi hauria d'estar acostumat. Però precisament perquè sap allò que passarà a continuació, nota com el seu cor s'accelera sense control i ha de reprimir l'impuls de fugir de la mirada profunda i inquisidora de la senyora.

—Avui estira't al divan. De costat.

Camina cap a allà, trepitjant amb els peus el fred de la ceràmica del terra de l'estudi de la senyora, amb el sexe flàccid i desprotegit, sentint com la frescor de la sala s'infiltra en els porus de la seva pell nua i ericen lleugerament els pèls més fins i indefensos del seu cos. Per un instant creua la mirada amb la de la senyora. Ella té uns ulls negres i brillants que observen amb atenció el moviment dels seus músculs, els plecs de la seva pell, cada racó del seu cos. Ella li somriu amb uns llavis de vermell bourdeus, i ell abaixa la mirada, incòmode. La senyora ha superat la barrera dels cinquanta i és d'una bellesa elegant, madura i tranquil·la. El seu rostre té les faccions suaus i allargades, i el cabell llis i llarg li baixa fins a mitja esquena amb la lluisor de les castanyes d'una tardor fèril i abundant. Aquella tarda la senyora vesteix una brusa escotada de color blanc, pantalons negres i ajustats, i unes botes altes de taló fi que ressonen en el terra cada cop que es mou per la casa. Ara, però, resta quieta i expectant, estudiant-lo amb el pinzell a la mà.

—Així? —pregunta ell.

S'ha col·locat sobre el divan, el cos de costat, de cara a ella.

—Posa millor el braç sota el cap. Sí. Ara l'altre braç sobre la cintura. Que es vegi la mà.

Ell obeeix la veu de la senyora i la mira buscant la confirmació en el seu rostre.

—Exacte. Ara aquesta cama aixeca-la, així, doblegant el genoll... separa una mica les cuixes... Perfecte.

La postura no és del tot incòmoda. Però haver de tenir les mans fixes sense poder-se tapar cap part del cos davant dels ulls de la senyora li produeix una sensació d'intensa desprotecció. A més, la posició de les cames fa que el seu sexe quedi encara més exposat, rendit davant de la mirada atenta de l'artista. El cor s'accelera i intenta respirar de nou profundament. Sap el que passarà a continuació, i també sap que no hi podrà fer res. Tanca els ulls per uns segons i s'abandona, submís, a la fatalitat.

La senyora mulla el pinzell, l'observa amb atenció, i comença a fer lliscar la pintura amb suavitat sobre la tela.

No parlen. A la senyora li agrada pintar en silenci. Només se sent el tic-tac del rellotge de carilló del menjador principal de la casa, a la sala del costat, i el cant nerviós d'alguns ocells al jardí barrejat amb el xip-xap intermitent dels aspersors que reguen amb abundància la gespa humida. Ell intenta distreure els pensaments recordant les tasques pendants de l'endemà: haurà d'agafar el cotxe i portar el senyor ben d'hora a la ciutat, on té una reunió amb la societat poètica de la qual és fundador i principal mecenes. Mentre el senyor estigui reunit, aprofitarà per fer unes compres en aquella estranya casa de pintures on l'envia la senyora per proveir-se de material, i després haurà de fer algunes reparacions a l'hivernacle perquè l'última llevatada va malmetre'n una part del sostre.

No li sap greu la feina. Va ser la solució ideal perquè ell i la seva xicota poguessin pagar-se els estudis universitaris i tenir menjar i un lloc on viure mentre intentaven obrir-se camí en aquella ciutat llunyana. Els senyors guarden una amabilitat distant i educada amb ells, i viuen entregats a una vida plàcida, que reparteixen entre la gestió de les seves rendes i la passió per l'art. Paguen bé i mai no els han dit ni una paraula mal dita, i ells els corresponen fent tan bé com poden la feina. Ell es cuida del jardí, del cotxe i de les reparacions de la casa, i la seva xicota ajuda en les tasques de la cuina i de la llar. Les

tardes les poden dedicar a avançar ens els estudis. Quan va rebre la petició d'ajudar la senyora en la seva afició artística, ell va acceptar-ho de seguida i li va dir que ho faria de franc. Per agraïment. Per amor a l'art. Però aviat es va adonar que no només hi havia art, en els pinzells de la senyora.

Els pinzells han començat a dibuixar el contorn de la cara. Ho sap perquè és allà on ha començat a sentir el frec suau d'una sedosa ristra de fils invisibles acaronent la seva pell. Allò que pinta el pinzell sobre la tela, ell ho sent com el tacte suggerent d'una carícia en aquella part del cos. La senyora està perfilant en la tela la seva cara, i ell percep a la vegada una carona serena i íntima sobre els contorns de les seves galtes, sobre la barbeta, un contacte tebi que després puja sobre l'altra galta i li passa per sobre dels cabells arrissats. Sent un calfred que li recorre tot el cos quan el pinzell de la senyora li dibuixa el perfil de les orelles. És un dels punts més sensibles del seu cos i ho ha descobert en aquell estudi

La carícia del pinzell abandona la cara i baixa cap al coll. Aquella part també li agrada i el seu cos comença a respondre. El traç de la senyora és lent però segur. De tant en tant ella s'atura, aparta els ulls de la tela i l'observa amb concentració. Aquelles pauses serveixen perquè el seu cos descansi del tacte estimulant del pinzell de la senyora, i llavors l'escalfor i les palpitations s'estenen a tot el cos, i nota com la pell i els músculs se li contrauen d'impaciència tot esperant que la senyora continuï l'esbós.

El pinzell torna a la tela i ara ell sent com està perfilant els contorns del tòrax i de l'abdomen. Són traços fermes que ella fa fixant els seus ulls negres i rodons primer sobre la seva nuesa i després sobre la tela, amb els llavis color bordeus tancats en un gest de satisfacció reposada.

Ara li fa la cintura, i baixa fins a les cuixes de la cama alçada. Ell nota la carícia. Artista i model són a metres de distància, però aquella inexplicable connexió artística fa que ell

senti els dits de la senyora acariciant amb lentitud la seva pell mentre ella repassa amb traços suaus però segurs el contorn sobre la tela blanca. El primer cop que va passar això va sentir un atac de pànic. I no li va passar fins que es va convèncer que això era culpa del nerviosisme d'estar nu per primer cop davant de la senyora per a qui treballava. Mai no havia fet de model artístic i segurament era normal tenir percepcions estranyes en una situació com aquella. Però quan en les sessions següents el fenomen es va anar repetint, va acceptar que allò era real, que existia una obscura connexió entre la tela i el seu cos, i que aquella era l'estranya veritat d'aquella casa, d'aquell estudi, d'aquella senyora bonica i elegant que exercia l'autoritat de la casa amb mà ferma i pinzellada segura.

La senyora perfila l'interior de la cuixa sobre la tela i la reacció a aquell contacte inexplicable és l'inici d'una erecció palpitadora a la vista de la dona. Ella se n'adona. Observa el fenomen durant un segons. Després el mira als ulls, li dedica un somiure brillant i comprensiu i, sense fer cap comentari, continua traçant lentament el perfil del model sobre la tela.

Les carícies del pinzell recorren el contorn de les cames, els peus, i tornen després enrere per acabar de perfilar la figura del seu cos. Ell nota cada traç sobre la seva pell i sap perfectament en quin estat es troba el dibuix sobre la tela. Quan ella ha acabat de donar forma al perfil del cos, aixeca el cap i es dedica uns segons a comparar el resultat de la tela amb el de l'home jove exposat nu sobre el divan del seu estudi. Somriu satisfeta.

Ell empassa saliva i mira d'agafar forces. Sap que ara ve el pitjor. Ara la senyora donarà color a la seva figura sobre la tela, traçarà les línies fines dels plecs de la seva pell, donarà volum a les formes dels seus músculs en tensió, s'entretindrà amb cada piga, amb cada petita cicatriu, ombrejarà cada racó del seu cos, fins el més íntim i amagat, amb un perfeccionisme pacient i obstinat.